N°. 4722.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

1862.

...u et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden franko p. p. ƒ 6.00.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan "het Bureau van DE TIJD."

DONDERDAG 20 NOVEMBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 19 November.

De voorzitter der Tweede Kamer heeft gisteren bij de opening der zitting voorgesteld, om, na het sluiten der beraadslagingen over de afdeeling Roomsch-Katholieke Eeredienst, te behandelen de afdeeling der overige Eerediensten. Waartoe de Kamer besluit.

Vervolgens werd het woord genomen door den heer Godefroi, die eene grief heeft tegen het ministerie en eene grief tegen de thans ingevoerde regeling van de zaken der Eerediensten. Tegen het ministerie, omdat het homogeen wil en moet zijn, en desniettegenstaande tweederlei toon aanslaat. De ministers van Justitie en Finantiën geven in hunne stukken te kennen, dat de tegenwoordige regeling slechts provizionneel is en een maatregel van overgang; daarentegen spreekt de minister van Buitenl. Zaken in zijne memorie van beantwoording, alsof die maatregel van blijvenden aard ware. Er is nog meer. In het besluit, waarbij de departementen worden opgeheven, doet de konsiderans aan een maatregel van overgang denken; maar daarentegen geven de bepalingen aanleiding tot het denkbeeld, dat de regeling eene bestendige is. Er schijnt hier gebrek aan overeenstemming te zijn, alsof er aarzeling en weifeling in het ministerie heerschte en de opiniën, verre van gevestigd te zijn, in een bepaalden zin, verdeeld waren. Hij vraagt daaromtrent opheldering. Hij verlangt te weten, wat het ministerie eigenlijk wil, en gevolgelijk wat de thans ingevoerde regeling beduidt. Hij eischt dat de thans ingevoerde regeling slechts een maatregel zijn zal die de spoedige, algeheele opheffing van de ministeriën van Eeredienst voorbereidt. Hij meent toch, dat de Eerediensten, buiten de kwestie der geldelijke bezoldiging, die bij financiën te huis behoort, met den staat niet anders in aanraking behooren te komen, dan als een element van het *algemeene policie-toezigt*, dat door den minister van Justitie gevoerd wordt. Dat is het wat hij van de Regering gevraagd heeft, meent hij, en waaraan het thans ingevoerd koninklijk besluit niet beantwoordt. Dat koninklijk besluit immers handhaaft de beide departementen onder den naam van bijzondere afdeelingen, die al de bestaande administratieve aanrakingen en bemoeijingen behouden en voortzetten. De spreker verklaart zich daartegen, en verzekert, dat hij tegen de begrooting zal stemmen, in geval de Regering niet zegt, dat wij thans slechts verkeeren in een provizionneelen toestand, die tot het vergaan van den spoedig te bereiken definitieven leidt. Ziedaar de meening van den heer Godefroi, die ons niet weinig verrast heeft, omdat hij zelf eene uitstekende plaats heeft bekleed in een ministerie, dat de departementen van Eeredienst had behouden, en hij in zijn liberalismus een konservatieven geest bezat, die in de zaken van de Eerediensten schijnt te zijn ondergegaan. Evenzeer verwondert het ons dat de redenaar zich geheel en al onthouden heeft van bewijzen voor zijn eisch aan te voeren. Hij heeft niet anders tegen de Regering dan *ad hominem* geredeneerd; hetgeen niet veel zegt. Hij beschouwt zijn eisch derhalve als eene uitgemaakte zaak, die geen verder betoog behoeft.

Maar meer nog dan iets anders, verwondert het ons dat de heer Groen van Prinsterer zich verklaart voor de algeheele opheffing der beide departementen. Hij schijnt het gedaan te hebben, in zijne redevoering, waarin hij sprak tegen het behoud van onze missie te Rome, die door onzen verslaggever niet verstaan was. Altans de heer van Nispen van Sevenaer kwam daar gisteren tegen op. Deze spreker uit Nijmegen, intusschen, heeft slechts het voorstel bepleit, zoo zeer schijnt hij het voortdurend bestaan der departementen voor eene hopelooze zaak te houden. Hij betoogt, voor zoover hij verstaan kon worden, dat er nog te veel teedere punten van aanraking met de kerkgenootschappen bestaan, om de administratieve betrekkingen op te heffen. Hij gelooft dat het zoowel is in het belang van den Staat als van de Kerk, in deze met voorzigtigheid en beleid te werk te gaan. Hij is zoo zeer als iemand voor de vrijheid der Kerk in den vrijen Staat, maar gisteren wees hij er op dat de konsekwente doorvoering der volstrekte scheiding van Kerk en Staat, die de heer Groen van Prinsterer nu voorstaat, tot heillooze gevolgen kan leiden.

De heer Groen kon niet nalaten, daarop dadelijk te antwoorden. Wat onze verslaggever daarvan heeft opgevangen is weinig, maar komt hierop neer, dat hij scheiding van Kerk en Staat verlangt in dien zin, dat de aanraking van het staatsgezag met de Kerk verwijderd wordt. Dat is niet duidelijk en behoeft opheldering. Wij zullen die vermoedelijk later vinden in het bijblad van de *Staats-Courant*. Verder, zegt hij, die scheiding niet zoodanig te beschouwen, dat zij het *publiek regt* der gezindheden zou mogen verkorten of van de Kerk eene *gewone vereeniging* maken.

Dat is een goede voorwaarde; maar welk voordeel zal zij den heer Groen van Prinsterer aanbrengen, als hij weet, gelijk hij weten moet, dat de scheiding van Kerk en Staat juist doorgedreven wordt om de Kerk van haar publiek regt te berooven en haar tot eene *gewone vereeniging* te verlagen? De heer Groen heeft zich, gelijk hij steeds gewoon is te doen, maar uit de moeijelijkheid willen redden door eene magtspreuk. Hij wil iets anders, dan hij zegt. Hij rekent er op, dat de algeheele scheiding van Kerk en Staat met der tijd de Hervormde synode, die liberaal is, zal ondermijnen, opdat zij instorte en tot de vorming van eene orthodoxe synode de gelegenheid opene. Met andere woorden, hij hoopt in de Hervormde Kerk door wanorde tot orde te komen, gelijk Caussidière te Parijs in het jaar 1848 zeide, *je fais de l'ordre avec le désordre.* Er is altijd in de natuur van den heer Groen iets zeer wanordelijks en revolutionnairs geweest. Men moet zich daarover niet verwonderen, al is de uitnemende redenaar een orthodox behoudsman van de school van Stahl. Hij is daarenboven een *sektaris*, die zijne behoudende beginselen door revolutionnaire middelen wil doordrijven. Dit en niets anders beweegt hem om thans de geheele scheiding van Kerk en Staat te vorderen, al is het dan ook, dat al de voorvechters dier scheiding daardoor juist datgene bestrijden wat de heer Groen steeds heeft verdedigd.

De minister van Buitenlandsche Zaken, die na hem het woord opnam, heeft hem dat al dadelijk aan het verstand gebragt. De minister heeft duidelijk, rond en open gesproken. Hij is eerlijk voor den dag gekomen met de bedoelingen, die bij de regeling aan de algeheele scheiding van Kerk en Staat voorzitten. En welke zijn die bedoelingen? Na te hebben gezegd, dat de thans ingevoerde regeling slechts eene voorloopige is, die tot eene algeheele opheffing moet leiden, verklaart hij "dat daarin reeds een groote stap is gedaan, want dat reeds daardoor de Kerk haren politieken invloed verliest, en de departementen van Eeredienst niet meer als *staatsregtelijke ligchamen* beschouwd worden." Wat het eerste betreft, dat de Kerk thans haren politieken invloed verloren heeft, dat is slechts een onnoozel schermen in de lucht, dat niets beteekent. De politieke invloed, dien de Kerk had, bezit zij nog en is haar door geen wettelijke of administratieve maatregelen te ontnemen. Maar iets anders is het tweede, dat de kerkgenootschappen niet langer beschouwd worden als *staatsregtelijke ligchamen*. Dat is eene verklaring van groot gewigt en vol van de gevaarlijkste konflikten.

De heer Thorbecke heeft, als minister van Binnenlandsche Zaken, door den heer Groen van Prinsterer in de diskussie geroepen, dat nader verklaard. Hij meent dat de heer Groen een publiek regt der gezindheden zou willen scheppen, terwijl hij, de minister, zich eenvoudig wil houden aan de Grondwet, dat van geen publiek regt der gezindheden weet. De gezindheden zijn partikuliere vereenigingen, die in eene bijzondere betrekking staan tot de Regering in het financiële en van wege het belang der publieke orde. En wat nu betreft het beginsel der scheiding van Kerk en Staat, de heer Groen beweert: "de scheiding van Kerk en Staat zal op niets uitloopen." Maar wat wil de heer Groen dan? Hij wil de Kerk wegredeneren; hij wil de scheiding zoo absoluut doen voorkomen, om te kunnen zeggen: ziedaar den godsdienstloozen Staat. Dat is ten onregte. Omdat de Staat de Kerk vrij laat, wordt de Kerk niet buiten den Staat gebragt. Ons stelsel is: noch kerk, noch godsdienst, noch kunst of wetenschap, zijn *regeringszaak*. Daarover heeft de overheid noch oordeel, noch gezag. De Staat vatte in de Kerk, de Kerk vatte in den Staat. De Staat bescherme de Kerk, de Kerk veredele den Staat, want ook wij erkennen het hooge gewigt dat de Kerk kan uitoefenen op de moreele ontwikkeling van den Staat. Wat de heer Groen wil leidt tot eene uitsluiting van de Kerk. Maar de scheiding van Kerk en Staat, zoo als het goevernement die wil, betwist niet den heilzamen invloed van Kerk en godsdienst op de gansche maatschappij. Niet uit vrees daarvoor, maar uit hooge waardeering van dit onschatbare element in de maatschappij, wil dat goevernement hare vrijheid niet hinderlijk zijn. Ondergeschiktheid van de Kerk aan den Staat komt niet te pas in het systeem des ministers, maar wel in het stelsel van den heer Groen, die uitgaat van het *publiek regt* der gezindheden. Als dus de heer Groen steeds zegt: Scheiding van Kerk en Staat zal op niets uitloopen, dan antwoordt hij, met het oog op hetgeen door hem is aangevoerd: die scheiding loopt uit op een beslissend rezultaat.

Ziedaar genoegzaam geheel medegedeeld wat het hoofd van het kabinet, tegelijker tijd hoofd van de liberale partij, goed gevonden heeft omtrent de kerkgenootschappen te verklaren. Daarin is veel dat welluidt en geschikt is, om de groote menigte te verschalken. De algeheele vrijheid, die de minister aan de kerkgenootschappen toekent, waarborgt ons echter niet voor de verderfelijkste konflikten, zoolang het publiek regt der Kerk ontkend wordt. De minister zegt, dat het hem door den heer Groen nooit duidelijk is gemaakt, wat dat *publiek regt* der Kerk is. Dat zullen wij hem zeggen. Dat publiek regt der Kerk is, dat zij regt heeft om te bestaan, zich te bewegen en te ontwikkelen in den Staat, niet slechts krachtens de Grondwet, maar boven de Grondwet en als het noodig mogt zijn, tegen de Grondwet in. De minister daarentegen meent dat der Kerk geene regten toekomen, dan die de Grondwet verleent. Gevolgelijk is de Kerk afhankelijk, niet alleen van den grondwetgever, die deze regten zou kunnen inkrimpen, maar zelfs van den gewonen wetgever, die op de regten door de Grondwet gegeven, door wetsduiding inbreuk zou kunnen maken. De Grondwet immers kan tot een wassen neus gemaakt worden, die ieder kneedt zoo hij wil.

De regten nu van de Kerk zijn niet afhankelijk van wetten of grondwetten, maar gelden ten allen tijde tegen alle mogelijke wetten in. Dat is het publiek regt van de Kerk, zonder welk regt zij geen eeuw zou kunnen bestaan, en waaraan het te danken is dat zij met Gods hulp 18 eeuwen heeft overleefd. Er is wel is waar veel in de Kerk, dat voor haar bestaan noodig is, en dat niet zuiver kerkelijk is. De Kerk bestaat uit menschen, die niet in de wolken zweven, maar op de aarde leven. Er is daar derhalve veel dat én de Kerk én den Staat tegelijker tijd raakt. In dergelijke zaken maakt de Kerk niet de pretentie, dat zij die alléén moet regelen; zij geeft den Keizer wat des Keizers is; maar zij eischt dat de Staat ook niet zonder haar zal regelen die zaken, die voor haar bestaan noodig zijn. Uit dien hoofde alleen is volkomen scheiding van Kerk en Staat onmogelijk en is het behoud der departementen van Eeredienst noodzakelijk. Maar zij is daarenboven nog noodzakelijk, omdat Kerk en Staat, zoo als de minister te regt aanmerkt, op elkander invatten. Dat kan op den langen duur geen stand houden zonder wederkeerige vriendschappelijke zamenwerking, wanneer de Staat het publiek regt der Kerk ontkennend, alles naar zich toehaalt, te beginnen met het gemengd grondgebied, waar Kerk en Staat elkander dagelijks ontmoeten en wederzijdsch gelijke regten hebben. Men behoeft slechts op de feiten te letten, om zich daarvan te overtuigen. Overal waar de algeheele scheiding van Kerk en Staat is doorgevoerd, op grond dat de Kerk geen publiek regt heeft, ontstaan een menigte van konflikten, waarbij de regten der Kerk geschonden worden en de Kerk van de zijde van den Staat vervolging te lijden heeft. De geruststellende verzekeringen en de veelvuldige betuigingen van

verbied door den minister aan de godsdienst en de kerkgenootschappen gegeven, hebben derhalve even luttel waarde, als de vrijheid, die men aan de Kerk wel wil toekennen.

De heeren Heydenrijck, van Nispen en Luyben verklaren elk op hunne beurt, dat zij de opheffing van de departementen betreuren. De eerste en de laatste doen het nadrukkelijk, om op te komen tegen den heer Groen, die te kennen schijnt te hebben gegeven, dat de heer van Nispen in zijn ontwikkeld gevoelen schier alleen zou staan. Zij protesteeren daartegen en meenen, dat de heer van Nispen, in plaats van weinig ondersteuning bij zijne geloofsgenooten te ondervinden, daarentegen vele leden onder zijne geloofsgenooten — wij zouden zeggen bijna alle zijne geloofsgenooten — tot ondersteuning van zijn gevoelen, wat de hoofdzaak betreft, achter zich heeft.

De afdeeling R. K. Eeredienst werd vervolgens aangenomen met 43 tegen 21 stemmen.

Daarna is genoegzaam zonder beraadslaging aangenomen de afdeeling van Hervormde en andere Eerediensten met 45 tegen 19 stemmen.

De heer van Bosse heeft een amendement aangeboden op het wetsontwerp nopens de waterwegen, waarbij wordt voorgesteld art. I te lezen als volgt:

„De werken tot het aanleggen van een nieuwen en korteren waterweg ter verbinding van Amsterdam met de Noordzee benoodigd, worden voor 's Rijks kosten gemaakt, overeenkomstig de omschrijving daarvan gegeven in de voorwaarden waarop, krachtens onze beschikking van 5 Dec. 1861 n°. 82, door onze ministers van Binnenlandsche Zaken en van Financiën onder dagteekening van 10 Dec. 1861, 25 Junij en 24 Sept. 1862, koncessie is gegeven voor de uitvoering.

„Die koncessie wordt vervallen verklaard. De plannen en teekeningen, van wege den koncessionaris vervaardigd, kunnen van hem, tegen billijke schadeloosstelling ten behoeve van den Staat worden overgenomen.

„De bijdrage, door de gemeente Amsterdam ten behoeve van bovengenoemde werken voorwaardelijk toegezegd wordt, in 's Rijks schatkist gestort, zoodra de daaraan verbonden voorwaarde vervuld zal zijn.

„De volgorde van de uitvoering der werken wordt in diervoege geregeld, dat in de eerste plaats de haven aan de Noordzee zal worden gemaakt, en dat met den aanleg van de overige werken eerst dan zal worden aangevangen, wanneer gebleken is dat de aanleg der havendammen genoegzaam is verzekerd, en dat de diepte voor de groote scheepvaart gevorderd, tusschen die dammen verkregen en behouden kan worden."

Dijkgraaf en hoogheemraden van Rijnland, hebben zich op nieuw tot de Tweede Kamer gewend en hunne bezwaren ontwikkeld over het voorgedragen wetsontwerp tot verbetering van de waterwegen naar zee.

De Zaanlandsche Kamer van koophandel en fabrieken heeft daarentegen de Tweede Kamer verzocht, het bedoelde wetsontwerp aan te nemen.

Voor een drietal jaren is het zangers-koor van de parochiale kerk van den H. Willebrordus (*het Vrededuifje*), onder de zinsprenk: Cantemus Domino, op het denkbeeld gekomen om door het geven van jaarlijksche koncerten in de dringende behoefte van een nieuw orgel voor voornoemde kerk te voorzien. Dit loffelijk pogen werd twee achtereenvolgende jaren met den besten uitslag bekroond, zoodat het orgel bereids in de kerk in aanbouw is. Thans zal, naar wij vernemen, het derde koncert op Woensdag den 26^{n} dezer in *Odeon* plaats hebben.

Wij achten het onnoodig aan deze mededeeling een woord tot opwekking toe te voegen; want behalve dat eene uitvoering van *Cantemus Domino* op zich zelve reeds eene aanbeveling is, twijfelen wij niet of het prijzenswaardige doel dat daarbij op den voorgrond staat zal de verdiende ondersteuning vinden.

In de *Gron. Cour.* beweert een haagsch korrespondent, dat de heer Thorbecke gaarne zich van den minister van Koloniën zal ontdoen, en dus de gelegenheid niet zal laten voorbijgaan, als die door eenige stemming bij de begrooting mogt voorkomen, om voor den heer Uhlenbeck een ander in de plaats te stellen, waartoe men nog altijd het oog zou hebben op de heeren de Waal en des Amorie v. d. Hoeven.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Dingsdag 18 November.

In deze zitting is ingekomen een wetsontwerp tot nadere regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot voor 1862.

De kommissie van rapporteurs voor het wetsontwerp tot verandering der grenscheiding van de gemeenten Zutphen en Brummen heeft daaromtrent haar eindverslag uitgebragt. De dag der beraadslaging zal nader worden vastgesteld.

Verder zijn de beraadslagingen over de begrootingswetten voor 1863 voortgezet, en wel bepaaldelijk over hoofdstuk III *B* (Administratie der Zaken van de Roomsch Katholieke Eeredienst). Alvorens daartoe over te gaan, besliste de Kamer dat, wegens het verband der onderwerpen, na de afdoening hoofdstuk III *B* hoofdstud IV *B* (Administratie voor de Zaken der Hervormde Eeredienst enz.) in behandeling zou komen.

Aan de beraadslaging hebben deel genomen de heeren Godefroi, van Nispen van Sevenaer, Groen van Prinsterer, Heydenrijck, Luyben en de ministers van Buitenlandsche Zaken en Justicie.

Hiermede waren de algemeene beraadslagingen ten einde. Over de afzonderlijke artikelen had geene diskussie plaats. Nadat al de artikelen achtereenvolgens zonder hoofdelijke stemming waren goedgekeurd, werd hoofdstuk III *B* met 43 tegen 21 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: van Lidth de Jeude, van Foreest, van Asch van Wijk, Groen van Prinsterer, van Lynden, van Voorthuysen, Wintgens, Schimmelpenninck, Hoffman, Begram, Reinders, van Bosse, van Eck, Godefroi, van der Veen, Hoekwater, Mijer, de Brauw, van Goltstein, Westerhoff, en Kien.

Voor hebben gestemd de heeren: Heemskerk Bzn., van Mulken, de Meester, Cool, Heydenrijck, van Loghem, Anemaet, Wichers, Kerstens, Gulje, Blom, Heemskerk Azn., de Bieberstein, Lycklama à Nyeholt, de Lom de Berg, ter Bruggen Hugenholtz, Cornelis, Kingma, Kappeyne van de Coppello, van Nispen van Sevenaer, Mensonides, Oomen, de Poorter, Beens, Zylker, Dullert, Dirks, Idzerda, van Heukelom, Bots, Blussé van Oud-Alblas, Fransen van de Putte, Poortman, Hoynck van Papendrecht, de Raadt, Wybenga, Storm van 's Gravesande, Dumbar, van Viggelen, Tutein Nolthenius, van der Linden, Luyben en de Voorzitter.

Hierna had de beraadslaging plaats over hoofdstuk IV *B*, administratie voor de zaken der Hervormde Eeredienst enz., waarover het woord voerden de heer van Eck en de minister van Justicie, waarna deze begrooting in stemming gebragt en met 45 tegen 19 stemmen aangenomen werd.

Tegen hebben gestemd de heeren: Schimmelpenninck, Hoffmann, Begram, Reinders, van Eck, van der Veen, Hoekwater, Mijer, de Brauw, van Goltstein, Westerhoff, Kien, van Lidth de Jeude, van Foreest, van Asch van Wijck, Groen van Prinsterer, van Lynden, van Voorthuysen en Wintgens.

De voortzetting der beraadslaging over de begrootingswetten werd daarop bepaald op den volgenden dag.

De Kamer ging daarop over tot de hernieuwing harer afdeelingen. Deze hebben gekozen:

tot voorzitters de heeren: Poortman, Dullert, Dirks, van Goltstein en van der Linden;

tot onder-voorzitters de heeren: ter Bruggen Hugenholtz, Blussé van Oud Alblas, van Heukelom, van Bosse en Mijer;

tot leden der Commissie voor de verzoekschriften, de heeren: Blom, Kappeyne van de Coppello, Fransen van de Putte, van Mulken en Heydenrijck.

In deze zitting is ingekomen eene missive van den minister van Oorlog, houdende inlichtingen op adressen, van wege de Kamer hem toegezonden, betreffende de slechting der vestingwerken van Deventer en Zutphen.

De heeren de Meester en van Loghem hebben namens de Commissie voor de verzoekschriften aan het einde der zitting op eenige adressen verslagen uitgebragt.

'sGRAVENHAGE, 18 Nov. H. M. de Koningin is gisteren avond, omstreeks half elf ure, in de rezidentie teruggekeerd.

— H. M. de Koningin heeft Hd. gevolg uitgenoodigd zich dezer dagen steeds tot een spoedig vertrek gereed te houden, aangezien de gezondheidstoestand van Hd. vader, Z. M. den Koning van Wurtemberg, ofschoon niet direkt onrustwekkend, toch wel tot eenige bezorgdheid aanleiding geeft. (*N. D v. 's Grav.*)

APELDOORN, 17 Nov. Men verneemt dat de moordenaar van den heer T. die, naar men weet tot volledige bekentenis van zijn misdaad gekomen is, bij de begrafenis van zijn slagtoffer als drager tegenwoordig geweest is en daarvoor eene geldelijke belooning van *f* 2 heeft ontvangen.

JOURE, 15 Nov. Heden morgen had alhier de volgende zoowel brutale, als zonderlinge aanranding, niet op den publieken weg, maar op het publieke vaarwater plaats. Zekere persoon J. d. V. van O., als veehandelaar ook gewoon de veemarkt te Heerenveen te bezoeken, had zich des morgens reeds vroegtijdig van huis begeven. Na alleen in eene boot reeds een eind ver te hebben gevaren, werd hij omstreeks ten zes ure door drie zwart gemaakte personen overvallen. Niettegenstaande krachtige tegenweer zag hij zich eindelijk genoopt, voor de overmagt te bukken. De onverlaten slaagden er in hem van alles, wat hij bij zich had, te berooven, en wel van *f* 700 in papier en ongeveer *f* 4 aan klinkende munt. Ten einde zich te geruster te kunnen verwijderen, zonder gevaar van te worden achtervolgd, hebben de aanvallers J. d. V. stevig gebonden in het scheepje vastgemaakt. Volgens getuigenis van dezen ongelukkige, die door dezen diefstal zich van zijn geheel, door zuinigheid en vlijt vergaard vermogen ziet beroofd, hebben de aanvallers zich met het schuitje, waarin zij zich bevonden, naar hun nabijgelegen schip begeven, en zijn zij, na de zeilen te hebben geheschen, voor den wind af vertrokken, hem in gemelden toestand achterlatende, in welken hij ongeveer ten 8½ ure door een voorbijvarend visscher is gevonden. (*H.*)

ROTTERDAM, 18 Nov. Ter veemarkt van heden werden aangevoerd: 660 runderen, 109 vette en 189 magere kalveren, en gisteren en heden te zamen 230 varkens en 410 schapen. Er werd besteed per Ned. ℔ voor runderen 1ste kwal. 60, voor dito 2de kwal. 45, voor vette kalveren 75 en voor schapen 60 cents. Het magere vee ging vlug van de hand. De prijzen der varkens liepen van 21 tot 24½ ct. per ½ Ned. ℔.

— Aan de markt van heden waren de prijzen [...] Boter als volgt: 1ste kwal. *f* 56, 2de *f* 53, 3de *f*[...]

De telegraaf meldt heden het volgende:

PARIJS, 19 November. De *Moniteur* meldt dat [...] Patras onlusten zijn uitgebarsten, en dat de telegra[...] dienst tusschen Chios en Syra hersteld is.

MARSEILLE, 18 Nov. Uit Napels zijn de navo[l]gende berigten ontvangen van 15 dezer: Er hebbe[n] hevige stormen gewoed, waardoor zware schade, ond[er] anderen ook in de haven, is veroorzaakt. De heer v[an] Rothschild is weder in de stad gearriveerd, om er zi[ch] op nieuw te vestigen; hij heeft zich reeds op de beu[rs] vertoond. De graaf de Cristen heeft in zijne gevang[e]nis eene opening weten te maken en was daardoor ree[ds] ontsnapt, doch is door de policie weder gevat. In d[e] provinciën zwerven de benden, in weerwil van het o[n]gunstige saizoen, nog altoos rond; zij zijn goed vo[or]zien van wapens en paarden en hebben een inval g[e]waagd op het grondgebied van Otranto en Bari.

Volgens berigten uit Rome was aldaar in de behoefte[n] der schatkist voorzien, doch er was sprake van eene nieu[we] leening.

TRIEST, 18 Nov. In Griekenland en op de Ion[i]sche eilanden, hebben voortdurend demonstratiën t[en] gunste van Engeland plaats.

De keuze van prins Alfred wordt als zeker beschouw[d].

ST PETERSBURG, 18 Nov. Uit het verslag v[an] den toestand van 's rijks geldmiddelen blijkt, dat [...] sedert een halfjaar gevolgde stelsel van inwisseling v[an] bankuoten de beste rezultaten oplevert, waartoe beh[o]ren dat de uitvoer van edele metalen met 19½ millio[en] verminderd en de wisselkoers verbeterd is.

ROME, 18 Nov. De prins van Wallis en de p[rins] van Pruissen zijn gisteren door den Paus ontvang[en] geworden.

— De aartsbisschop van Besançon is hier aangekom[en].

TURIJN, 18 Nov. De Kamer der Afgevaardigd[en] heeft heden hare werkzaamheden hervat. Door de reg[e]ring zijn overgelegd de diplomatieke bescheiden, betre[k]king hebbende op de romeinsche kwestie: de cirkul[aire] van generaal Durando dd. 10 September, de nota [van] denzelfden aan den heer Nigra, dd. 8 Oktober en [de] nota van den heer Drouyn de Lhuys.

De heer Buoncompagni verzocht verlof het ministe[rie] te interpelleren over de politiek der regering, waa[rop] de heer Ratazzi verklaarde bereid te zijn aan de ka[mer] mededeeling te doen van de gedragslijn door de regeri[ng] tot dusverre gevolgd. De diskussie over dat onderw[erp] is bepaald op Donderdag a. s.

BUITENLANDSCHE BERIGTE[N].

FRANKRIJK.

PARIJS, 17 Nov. Een korrespondentie meldt da[t de] fransche regering te St Petersburg den wensch zou h[eb]ben te kennen gegeven, dat de jonge hertog van Leu[ch]tenberg den 7^{n} December de inwijding van den bo[ule]vard-Eugène, die den naam van den grondvester zij[ner] familie draagt, bij te wonen. Maar uit vrees voor [de] kommentariën, welke dit bezoek zou kunnen tengevo[lge] hebben, en, zegt de korrespondentie, behoedza[mer] dan zijn bondgenoot, heeft Rusland 't doelmatig ge[oor]deeld voor die eer te bedanken.

— De geruchten, die steeds in omloop zijn nopens [sa]menzweringen of komplotten, ziet men alle dagen [ver]nieuwd, maar zonder dat daarbij eenige inlichtin[gen] gegeven worden. Wat echter, volgens een korres[pon]dentie in de *Indépendance belge*, stellig schijnt, is da[t] reizigers in sommige treinen uit Parijs komende, o[p de] noorder- en oosterlinie aan een buitengewoon naauwke[urig] onderzoek onderworpen worden.

— *La France* wil weten, dat Engeland de ka[ndi]datuur van prins Alfred zal voorstaan, onder voorde[elige] voorwaarden voor de Ionische eilanden. De prins [zou] niet van godsdienst behoeven te veranderen, doch [bij] een eed de grieksche godsdienst als de godsdienst [van] den Staat erkennen. Men zegt dat een aantal engel[sche] agenten in de verschillende grieksche provinciën [zijne] kandidatuur trachten te bevorderen.

ENGELAND.

LONDEN, 17 Nov. In eene beschouwing van [den] tegenwoordigen stand der katoenkwestie, zegt de *Eco[no]mist* o. a. het volgende: „De tegenwoordige prijzen [van] katoen zijn zoo hoog en daarentegen die van gew[even] goederen en garens zoo onevenredig laag, dat sl[echts] enkele voorzigtige fabriekanten het wagen om n[og te] koopen of te laten werken. Vandaar dat dagelij[ks op] nieuw sommige fabrieken het werk staken. Voo[r eene] korte poos zal dit vermoedelijk nog zoo moeten [voort]gaan; maar inmiddels heeft dit ten gevolge [dat de] katoenvoorraad hier te lande iedere week vermeer[dert], terwijl die van goederen en garens vermindert. De[...]

[..]n de prijzen van katoen dalen en de andere daar[..]n rijzen, tot eindelijk de hervatting van den arbeid, [..]et niet bepaaldelijk met *voordeel*, toch ten minste [..] *nadeel* kan plaats hebben. Zoodra nu het werk [..] aanmerkelijk verlies meer oplevert, zullen de meeste [..]listen genoegzaam hunne operatien hervatten, om [..]beiders uit den tegenwoordigen staat van niets doen [..]erval op te heffen. Onafhankelijk van den ameri[..]schen oogst, is het nu intusschen nagenoeg zeker, [..]wij voor het jaar 1863 kunnen rekenen op een [..]eer van katoen, groot genoeg om onze fabrieken vier [..] per week aan den gang te houden, en vier dagen [..]week zijn weer voldoende om de werklieden vooreerst [..]voedsel en kleeding te voorzien, wanneer slechts dat [..]gelijkmatig onder hen verdeeld wordt." Met het oog [..]en tegenwoordigen voorraad en de verwachte aanvoe[..]begroot de *Economist* hierbij de aanwezige hoeveel[..] bij het einde dezes jaars op 400,000 balen. Het blad [..]toe dat de hoeveelheid die uit Indië kan verwacht [..]en, nog wel niet met zekerheid is te bepalen, maar op [..]e gronden meent het blad toch te kunnen verzekeren, [..] die aanvoer in allen gevalle aanzienlijker zal zijn [..] ten vorigen jare, en dat ook de begrooting der [..]wachte hoeveelheid uit Brazilië en Egypte wel niet [..]eel onjuist zal worden bevonden; terwijl men hierbij [..]anmerking moet nemen, dat het vasteland vermoe[..]lijk het volgende jaar zijn *geheelen* katoeninvoer uit [..]eland zal moeten verkrijgen, en dus *niet* slechts [..]r een *gedeelte*, gelijk in gewone jaren het geval is, [..]neer er veel amerikaansche katoen regtstreeks naar [..]re en veel egyptische soort direkt naar Triëst wordt [..]zonden. Naar aanleiding van dit een en ander be[..]at het blad, dat wanneer er in 1863 600.000 balen [..]rden uitgevoerd en gedurende de bedoelde vier dagen [..]weeks, 28.000 balen per week in Engeland verwerkt [..]den, er op 31 Dec. 1863 nog een voorraad van [..]000 balen zal kunnen overschieten.

— Bij het komitee der artillerie is, naar men ver[..]mt, thans in overweging de wenschelijkheid, om in [..] vervolg stalen projektielen, met een 300ste gedeelte [..]er vermengd, te bezigen. Dit allooi levert de hardste [..]t van staal op, dat door alle mogelijke ijzeren [..]eepsbekleedingen heendringt. De uitvinder verklaart, [..] het gebruik van zoodanige projektielen niet kost[..]der zal zijn dan dat der gewone, vermits men door [..]l ligtere dezelfde uitwerking zal verkrijgen.

— Het *Journal de Saint-Petersbourg* bevat een scherp [..]kel tegen de *Morning Post* betreffende de turksche [..]gelegenheden. De door dit bekende orgaan van lord [..]merston aanbevolen inzigten worden door het russische [..] gelaakt als eene gewelddadige en brandstichtende [..]atkunde, die zonder aarzelen de christenbevolking [..] Turkije aan de instandhouding van het turksche [..] zou ten offer brengen, die de turksche overheden [..]moedigt om de rajah's te verdrukken en die zoo [..]nde leiden moet tot eenen strijd op leven en dood [..]sschen de onderscheiden volksstammen en godsdiensten [..] de Levant.

"Voor de *Morning Post*, zegt genoemd blad, is het [..]verschillig, of er eenige millioenen Christenen meer [..] minder zijn, mits maar de turksche regering meester [..]ve, al moest zij ook over eene woestenij vol lijken [..]geren. Die brandstichtende staatkunde schijnt ons niet [..]een stuitend voor het menschelijk gevoel, maar ook [..]e feil, dewijl zij onzes inziens aandruischt tegen het [..] haar zelve beoogde doel, te weten de instandhou[..]ing van het turksche rijk.

"Wij laten gerust aan de tijdgenooten en aan de ge[..]schiedenis over te beslissen, welk van beide stelsels voor [..] duurzaamheid van het turksche rijk en dus ook voor [..]uropa's rust het beste is; dat hetwelk de strekking [..]eeft om de turksche regering aan te moedigen tot ge[..]welddadigheden, die niets anders dan haat en een [..]elvaart verwoestenden strijd kunnen kweeken, of dat [..]etwelk den Sultan en zijne christenonderdanen door [..]n welberaamd vergelijk weder tot eendragt wil bren[..]en, en de groote mogendheden uitnoodigt om tot die [..]erzoening mede te werken zonder bijbedoelingen en [..]onder uitsluitend voordeel voor zich te beoogen. Wij [..]oor ons verlangen noch den val van het turksche rijk [..]och de uitroeijing der christenen; want het een en [..]et ander zou voor de geheele wereld gevaarlijk zijn."

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 17 November. Gisteren zijn de ge[..]menlijke provinciale landdagen bijeengekomen. Een [..]der voornaamste onderwerpen ter behandeling is het [..]ontwerp tot hervorming van de regeling der distrikten [..]nder het vorig kabinet door graaf Schwerin vervaar[..]digd. De regering heeft de indiening van dit ontwerp [..]een vergezeld gaan van eene memorie, waarin zij [..]delijk te kennen geeft, ondersteund te worden in [..]r voornemen, om dit ontwerp ter zijde te leggen. [..]redenen daarvan is hierin gelegen. Bij de nog bestaande [..]geling der distrikten is aan de ridderschap een over[..]wigt in getalsterkte toegekend, waardoor zij in 's lands [..]tegenwoordiging een overwegenden invloed zelfs boven [..]e steden en plattelandsgemeenten te zamen genomen kan uitoefenen. Bij het ontwerp van graaf Schwerin wordt deze verhouding juist omgekeerd, zoodat de jonkerpartij, naar men verzekert, alles in het werk stelt om haar invloed te behouden, en te dien einde bedoeld ontwerp gevaarlijk noemt voor de rust van Pruissen. In dien geest verwacht men dan ook dat de provinciale landdagen zullen advizeren.

— De keurhessische Kamer heeft, in antwoord op de troonrede, een adres aangenomen, dat in zeer eerbiedigen en verzoenenden geest vervat is. De prezident der Kamer heeft hierop laten vragen, of het den keurvorst behaagde eene kommissie te ontvangen, om hem het adres te overhandigen. Na veertien dagen is hierop nog geen antwoord ontvangen. Men wil weten, dat de gebeurtenissen in Pruissen niet weinig hiertoe zouden hebben bijgedragen.

— Naar men verneemt, is door de regering bepaald, dat voortaan geene burgerlijke personen de kasernen mogen bezoeken, zonder door militairen geëskorteerd te worden.

ITALIE.

TURIJN, 16 Nov. Nopens de overstroomingen, die Italië thans teisteren, wordt geschreven dat de Po in de voorstad van Maschino staat en die rivier bij Ferrara over haar dijken is gevloed. In het modeensche zijn sommige rivieren uit haar oevers getreden en hebben aanzienlijke schade veroorzaakt. Uit Ligurie en Toskane verwacht men gelijkluidende berigten. De schipbrug op de Po tegenover Cremona is vernietigd; de spoorwegbrug, Viktor Emmanuel, der linie van Turijn en Novarra op de Doria Baltea is weggespoeld en de postdienst is onderbroken.

— Een blad gaf dezer dagen de volgende statistiek: 6000 reaktionnaire gefuzilleerd, 7000 op het slagveld gedood, 8000 levend verbrand. Het zou, zegt de berigtgever, uit die statistiek blijken dat er veel reaktionnairen zijn en zij voortdurend uit hun asch verrijzen. En zoo de overige italiaansche provinciën, die wederregtelijk geannexeerd zijn, het piëmontesche juk niet gewapend willen afschudden zooals het napolitaansche, is het niet wijl zij het liefhebben. Korrespondentiën en de openbaringen der bladen laten deswege geen twijfel. Maar zij zien dat haar pogingen vruchteloos zouden zijn, en wachten haar bevrijding van gebeurtenissen, welke zij hopen.

— Blijkens partikuliere berigten wordt onder de vrienden van het kabinet de hervatting der wetgevende zitting met groote bezorgdheid te gemoet gezien, dewijl er pogingen worden gedaan om eene parlementaire koalitie tot stand te brengen ten einde het ministerie omver te werpen door aaneensluiting van al de tegenpartijders in de kamers, hoe verschillend ook in beginselen en zienswijze.

Ten einde dat plan tegen te werken, wordt door de vrienden van het kabinet betoogd, dat het slagen hiervan eene zege der bewegingspartij zou zijn, alzoo waarschijnlijk ontbinding der kamer van afgevaardigden ten gevolge zou hebben, en eene nieuwe geldleening, wier volstrekte onmisbaarheid thans erkend wordt, hoogst moeijelijk zou maken.

De regering moet overigens de overtuiging koesteren dat zonder medewerking van alle onderdeelen der gematigde partij tot instandhouding van het ministerie-Ratazzi die geldleening onmogelijk tot stand zou kunnen komen en de gevolgen daarvan onberekenbaar zouden zijn.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 19 November.

BEVALLEN (15 Nov.): H. Korthals, geb. van den Steen, Z. J. Dunnewold, geb. Valkenburg, Z. — (16 Nov.): A. S. E. Landweer, geb. Rössing, D. M. S. Bergh, geb. de Rooy, 2 D. — (17 Nov.): D. Hulster, geb. von Waringen, Z.

OVERLEDEN (15 Nov.): N. Hermans, wed. H. Delvendiep, 66 jaren.

24ste Staats-Loterij. (Prijzen van *f* 1000 en daarboven. 4de Klasse, 3de Lijst: N°. 1400 *f* 25000, N° 13480 *f* 2000, N°. 8337 en 7352 ieder *f* 1000.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 18 Nov. België 2½ pc. 60.25; 4½ pc. 100.—p; Metal. 57.35; Nation. 66.—g; Spanje 2 pc. 45.10, 3 pc. 49.25p.

PARIJS, 17 Nov. 3 pc. Rente 70.20; 4½ pc. id. 98 —; Fr.-Oost. Spoorw. — —; Crédit mobilier 1080 3 pc Spanje [illegible] 2 pc. id. 46; Russ. Spoorweg 421; Romeinsche Leening —.

LONDEN, 18 Nov. Consols 93 [illegible]; 3 pc. Mexiko 33⅝; 1½ pc. Peru [illegible] 3 pc. id. —; 4½ pc. [illegible] bonds —, 3¾ pc. Grenada —; 2 pc. Nieuwe Gren. 28⅝ uitgest. —; afgest. 12⅝ [illegible] Venez. 24¼; 1 pc. id. 11½; 3 pc. Port. 47½; 3 pc. Spanje 54¾; 2 pc. id. 46; Cert. Coup. 9, Amortisable 23; 4½ pc. Russen 93, 5 pc. id. 95, 4½ pc. id. 1860 93½; 5 pc. id. 1862 —; 2½ pc. Holland —, 4 pc. id. —, Illinois Shares 58½; id. C. B. 7 pc. Oblig. 74; 5 pc. Sardinië 83½; Ecuador —, 5 pc. Bl. Grieken 16⅝; 5 pc. Coupons 8.

WEENEN, 18 Nov. 5 pc. Metaliek 71.30; Dito Nationale 82.80, Oost-Aand. 1860 —.—; Bank-Aktiën 792; Credit Anstalt 222, Oost.-Fr. Spoorweg 240; Nieuwe Lombard. 290

BERLIJN, 18 Nov. 5 pc. Metal. 58, Dito Nation. 67⅜; Stiegl. 5de serie 90, Dito 6de id. 97⅜; 5 pc. Russen 1862 92½, 3 pc. Nieuwe dito 59½, 4½ pc. Pruissen 102¼.

HAMBURG, 18 Nov. 3 pc. Mexiko 32, 3 pc. Rusland 56¾, 3 pc. Spanje 46, 2 pc. id. 43, Vereinsb. 102⅝, Noord-Duits. bank 101.

FRANKFORT, 18 Nov. 5 pc. Metall. 56½, Nation. 65⅝, Oos-Aand. 1860 —, 3 pc. Spanje 49¾, 2 pc. id. 46.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		18 NOV.		4½ u.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	3½ pCt.	88¼	a	88 5/16	88¼
Nederl. Bank	4 ″		″		
Nederl., Werkel. Schuld	2½ ″	63 13/16	″	63 15/16	63 15/16
Dito Dito	3 ″	75¾	″	75 13/16	
Dito Dito	4 ″	99 3/16	″	99⅜	99⅜
Oost-Ind. Leening	4 ″	98½	″	98⅝	98⅝
Amortisatie-Syndikaat	3½ ″		″		
Handelmaats. op rescontre	″	139⅝	″		
Dito à kontant	4½ ″		″		
Dito Leening 1858	4 ″		″		
Aand. Holl. Spoorweg	″	97¾	″		
Leening idem	4½ ″		″		
Rijn dito	4½ ″		″		
Dito 2de Leening	4½ ″		″		
België, Cert. Adm. Belg. Bk.	2½ ″		″		
Dito bij *Rothschild*	2½ ″	55⅞	″		
Frankrijk, Certifikaten	3 ″		″		
Spanje, Obligatiën	2 ″	45⅜	″		
Dito	3 ″	53¼	″	53⅜	
Dito Binnenlandsch	3 ″	49¼	″		
Amortisable-Schuld.			″		
Bewijzen Coupons.		9¼	″	9⅜	9¼
Portugal, Obligatiën	3 ″	45⅜	″	45 7/16	
Dito 1856/1859	3 ″	44⅝	″		
Dito 1862.		44½	″		
Rusland, Obl bij *Hope* & C°.	5 ″	101¾	″	101⅞	101¾
Dito dito 1828/29	5 ″	100¾	″		
Certif. dito 1831/33	5 ″		″		
Dito dito 1840	4 ″	75 7/16	″	75½	
Dito Orig. 2e, 3e en 4e Leen.	4 ″	75 15/16	″	76	76
Dito dito 5e ″	4 ″		″		
Dito 5de Serie	5 ″	88⅝	″	88 11/16	
Dito 1855, 6de Serie	″	90⅝	″	90 11/16	
Dito Adm. te Hamburg	5 ″		″		
Dito te Londen	5 ″		″		
Dito dito	4½ ″	89¾	″		
Dito dito	3 ″	58⅝	″		
Dito bij *Hope* 1860	4½ ″	89½	″		
Dito Leening 1862	5 ″	90 9/16	″		
Inschrijv. in Assign.	6 ″		″		
Certifikaten van dito	6 ″		″		
Spoorweg-Aktiën	5 ″	197¼	″	197¾	197¼
Hypotheek	4 ″	77⅛	″		
Polen, Aandeelen 1835 fl. 500	*f*	164½	″	165	
Obligatiën	4 pCt.	79¼	″		
Pruissen, Obligatiën	4½ ″		″		
Dito 1859	5 ″		″		
Aandeelen 1854	3½ ″	224	″		
Oostenrijk, Obl bij *Goll* & C°.	5 ″		″		
Dito dito	4 ″		″		
Dito Metalliek	5 ″	53 15/16	″	54¼	54 3/16
Dito dito	2½ ″	27⅝	″	27 13/16	27 13/16
Dito Rente Amst.	5 ″	75⅝	″	75¾	75¾
Dito Nationale 1854	5 ″	62 5/16	″	62½	62 7/16
Weener Bank-Aktiën	*f*	748	″	750	748
Dito Aand. fl. 250, 1839	″	324	″	325	
Dito dito ″ 250, 1854	4 pCt.	224½	″		
Fr. Oost. Spw. Obl. bij *Hope*	3 ″	129	″	129¼	
Beijeren, Spoorw. Aandeelen.			″		
Napels, Cert. bij *Lam. & B.*	5 ″		″		
Dito bij *Rothschild*	5 ″		″		
Denemarken, Oblig. te Londen	3 ″		″		
Braz. Geldl. 1824 van £ 100	5 ″	99¼	″		
Dito 1839 ″ £ 100	5 ″		″		
Dito 1843 ″ £ 100	5 ″		″		
Dito 1852/1860	4½ ″	91⅜	″		
Sardinië	5 ″		″		
Peru, Geldleening 1854	4½ ″		″		
Dito Fransche	4½ ″		″		
Ecuador, Oblig. 1855	1 ″		″		
Venezuela, Obligatien	2 ″	23 9/16	″	23¾	23 11/16
Dito	1 ″	11 13/16	″	11 15/16	11 13/16
Grenada, Obligatiën	4½ ″	19	″	19⅛	19
Dito Uitgestelde	1⅛ ″	6 7/16	″	6½	
Mexiko, Obligatiën	3 ″	31½	″	31⅝	31½
Nrd-Amer. Ph. *Hope* & C°. Lr. A.	*f*		″		
Dito dito ″ B.	″		″		
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.		″		
Illinois Spoorweg-Aandeelen.		57½	″	58	58
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 ″	80	″	80⅛	80 1/16
Galvest. Spoorweg Oblig.	8 ″	20½	″		
Louisiana	5 ″		″		
Griekenland, Obl. geldl. 1825	5 ″	14½	″	14⅝	14½

Loten 1860 420; 4 pCt. Holl. Spoor 97⅛; Rijnshares 258; 4 pCt Russ. Spoor —; Poolsche Spoorweg-Oblig. —; 2 pCt. Gren. 26⅝, 15/16, ⅝; Gest. 12 5/16, 7/16, 5/16; 1 pCt. Gest. 6¼; Galveston stellen —; Italië 65⅜, ½; Kanaal Noordzee 84¾; 5 pCt. Divers 53; Portugal uitgestelde 43.

Binnenlandsche fondsen prijshoudend. Van Buitenlandsche werden Oostenrijksche tot iets hoogere prijzen verhandeld. Mexiko meer aangeboden. Grenadasche en Venezuela's onveranderd; van de eerste werden gestempelde iets lager afgegeven. Van de overige fondsen was geen bijzondere variatie.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt., Prolongatie 4 pCt., Diskonto 4 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS
van 19 November tot 3½ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 63 13/16, Aand. Handel-Maatsch. —, Spanje, Binnenl. 3 pc. —, Rusl., Oblig. bij Hope en C°. 5 pc. 101¾, Cer. 1855, 6de serie 5 pc. 90 11/16, Oostenrijk, Met. 5 pc 54⅜, dito 2½ pc. 27⅞, dito Rente Amst. 5 pc. 75¾, dito Nationale 1854 5 pc. 62⅝.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	ƒ 55 5/16	2/m. Livorno	ƒ 45½
Zigt "	" 55 11/16	2/m. Napels	" 77½
2/m. Bordeaux	" 56	3/m. Petersburg	" 169
½/m. "	" 55⅜	6/w. Weenen	" 93
3/m. Madrid	" 238	" Augsburg	" 98
" Cadix	" 237	" Frankfort	" 98¼
" Sevilië	" 235	2/m. Hamburg	" 34⅞
" Bilbao	" 235	Zigt "	" 35 3/16
" Lissabon	" 41⅛	2/m. Londen	" 11.61¼
" Porto	" 41	Zigt "	" 11.67½
2/m. Genua	" 45½	Rotterdam	⅛

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 19 Nov.

Tarwe: 130 ℔ b. Poolsche ƒ 350.

Rogge, 124 ℔ Pruissische ƒ 225; op levering in Nov ƒ 198; Mei ƒ 190

SCHIEDAM, 18 Nov. Rogge: de op heden geveilde 148 lasten min of meer beschadigde Archangel, zijn gedeeltelijk verkocht van ƒ 205 tot ƒ 207 kont. per last en het restant opgehouden tot ƒ 208, wegende 115/116 ℔ Pool. Gerst: in veiling cirka 70 last min of meer beschadigde Stettiner verkocht van ƒ 151 tot ƒ 157 kont. per last, wegende 96/100 ℔ Pool. Moutwijn ƒ 13 50; Jenever ƒ 19.—; Amst. Proef ƒ 20.25; per Ned. vat zonder fust zonder de belasting. Spoeling ƒ 0 80 per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 18 Nov. Kieft, Weltevreden, Newcastle.
HELVOET, 18 Nov. Bordeaux, (st), Bordeaux.

UITGEZEILD:

TEXEL, 18 Nov. Forcer, Salisbury Harrison, Sunderland.
HELVOET, 18 Nov. Stad Dordrecht. (st.), Londen.
BRIELLE, 18 Nov. Leo, (st.), Londen.

Advertentien.

(662) Tot diepe smart zijner Echtgenoote en vijf jeugdige kinderen, overleed heden, de Heer PETRUS SCHEIBERLING, in den ouderdom van ruim 43 jaren, voorzien van de laatste H. H. Sacramenten.

DORDRECHT, 17 November 1862.

(665) Voor een fatsoenlijk **R. C. Heer**, van middelbaren leeftijd, wordt ten spoedigste voor eenigen tijd verlangd, **inwoning** en **verzorging**, gepaard aan eene liefderijke behandeling. Adres met *franco* brieven onder Lr H. aan het Bureau van dit Dagblad.

(666) De COMMISSIE van de ***Spijskokerij der Vereeniging van den H. Vincentius van Paulo*** alhier, neemt de vrijheid beleefdelijk te verzoeken om, de nog niet ingezonden inschrijvingsbilletten aan haar te willen doen toekomen, ten einde de voorbereidende werkzaamheden te kunnen regelen.

Bij de ondergeteekenden, alsmede aan het lokaal der Vereeniging, op de Bloemgracht zijn nog circulaires te bekomen voor die geachte deelnemers welke deze niet mogten ontvangen hebben.

AMSTERDAM, 17 November 1862.

De Commissie van het liefdewerk der Spijskokerij,
J. J. BOUVY, Singel bij de Gasthuismolensteeg.
H. ROELOFS, Hazenstraat bij de Elandstraat.
C. G. J. EFFTEMEIJER, Westerstraat hoek 2e Boomdwarsstraat.
J. J. ELSENBURG Az., Pijpenmarkt.
J. S. DE HAAS, Achterburgwal bij de Gasthuismolensteeg.
J. A. F. VAN DER STORM, Achterburgwal bij de Hoogstraat.
J. L. ABELS, Heerengracht bij de Roomolensteeg.

FLORIJN-BOON.
IN HET ANKER,
Heilige Weg, bij de Kalverstraat.

Ruime sortering Gewevene Lamswollen en gebreide Wollen **ROKKEN, BORSTROKKEN, BROEKEN, KOUSEN** en **SOKKEN**, Vrouwen en Mans Zwarte **KOUSEN**, ook gecouleurde Saijette Kinder **KOUSJES** en Heeren **SOKKEN**, in goede kwaliteiten tot zeer billijke prijzen. (667)

COCOS-ZEEP.

DEZE ZEEP schuimt sterk, reinigt oogenblikkelijk, ontneemt alle scherpte aan de huid, maakt haar zacht en blank en geeft haar een jeugdig frisschen tint. Men koopt een groot stuk voor 15 Cent.

Bij het wasschen van gekleurde Goederen en Zijden en Wollen Stoffen, doet zij, van eene zuiverder en minder scherpe loog bereid, de kleuren minder aan en maakt de wol niet hard. Zij onderscheidt zich bovendien van de nagemaakte soorten door hare witte en doorschijnende kleur, door droogte en hardheid in het gevoel. De nagemaakte gelijken veel op eene vetkaars.

☞ *De goede echte soort van het* **VERKOOPHUIS**, heeft den naam H. KERKHOFF zoowel op de Zeep als op het Etiquet.

Etiquetten en Stempel heeft men intusschen nagemaakt, met uitzondering van den naam „H. KERCKHOFF", welke men ter misleiding van het Publiek in de nagenoeg gelijkluidende „H. NEUHOFF" veranderde. Onder dezen stempel nu verkoopt thans een bekende knoeijer zijn maaksel.

Wij verzoeken den Depôthouders instantelijk hunne Kalanten op deze bijzonderheden opmerkzaam te maken.

Het **PERSISCH INSECTENPOEDER** doodt oogenblikkelijk Weegluizen, Vlooijen, Motten, Bladluizen, Mieren en alle andere ongedierten. Wij verkoopen het in zakjes voor 50 Cents.

Portman'sche Politoer of Wrijfwas, met gebruiksaanwijzing. Het Fleschje kost 15 Cent.

Brabänders Chocolade-Koekjes met wormafdrijvende zelfstandigheden, zijn uitmuntend in hunne werking en worden gaarne door de Kinderen genomen. De Geneesheeren BEIJER, GEERLING, HOPMAN en FAHRMEISTER hebben ze met het beste gevolg aangewend en spreken er met veel lof van. Zij kosten 40 Cents het doosje.

Het gunstig bekende **Schumachers Poetspoeder**, dat het spoedigst en op de gemakkelijkste wijze het Metaal schoonmaakt, is weder voorhanden.

Vliegenlijm, om vliegen te vangen; het Fleschje 20 Cents.

BRABäNDERS **STIJFSELGLANS** doet het IJzer glad en gemakkelijk over het goed heenloopen en het krijgt eenen mooijen glans. Een zakje kost 13 Cents.

De nieuwe **MINERALE LIJM** is kleurloos, doorschijnend als glas en hecht het gebroken voorwerp, hetzij van Porcelein, Glas, Hout, Marmer, IJzer of ander Metaal, zoo stevig aan elkander, dat het eer op eene andere plaats, dan op de gelijmde, breken zal. Een Fleschje kost 30 Cents.

Het **VLEKKENWATER** neemt alle mogelijke vetvlekken weg uit Zijden, Wollen en andere Stoffen, zonder de kleuren in het minst te veranderen. Prijs per Flacon 40 Cent, Groote Flesch ƒ 1.

VERKOOPHUIS en de bekende Depôts. (668)

HOOFDPUNTEN

der

ALGEMEENE GESCHIEDENIS,

bestemd voor Instituten, en Onderwijzers-Kweekelingen; door **T. KNUIVERS**, Tweede Druk, is à 60 Cents uitgegeven bij H. J. VAN KESTEREN, te Amsterdam. (659)

R. K. Theologische Boekhandel

VAN

G. MOSMANS,

Groote Markt te *'s Bosch.*

(Dépôt van het Huis H. GOEMAERE te Brussel)

D. BOUIX. ***Historie*** der zes en twintig Martelaren van Japonie, te Nangasaqui gekruist, 1 vol. in 12 fr. 1.25

GAUME (den Abt). ***Catechismus der volherding***, 8 deelen in 8° per deel . . . fr. 2.50

Institutiones Philosophicae, ***Salvatores Tongiorgi*** e societate Jesu Philosophiae Professoris in Collegio Romano ejusdem Societatis Editio altera, 3 vol. in 8°.
Volumen I. (Logica . . . . fr. 2.50
" II. (Onthologia-cosmologia . . . fr. 2.50
Le 3me vol. paraitra au mois de Décembre prochaine.

BURTON. (l'Abbé) ***Manuel complet de la piété envers les morts***, un vol. in 18. . . fr. 1.50

La passion méditée d'après les quatres évangélistes, par l'abbé Marchetti . . . . fr. 1.25

Réflexions sur J. Christ mourant pour se préparer sur ce divin modèle à une bonne mort, par le R. P. Bern. Tribolet, in 12° . . . . fr. 1.—
Le même ouvrage en flamand . . . . fr. 1.—

La Véritable Epouse de Jésus Chr[…] forts vol. in 12 . . . fr.

Méditations pour tous les jours de la semaine […]cipalement sur la très Ste passion du sauveur, […] le Rev. Père Louis de Grenada, 1 vol. in 18 fr.

Méditations pour tous les jours de l'année à l'u[…] des Religieuses, par l'Abbé Vaullet, 4 vol. in 12 fr.
Le même ouvrage en flamand . . . . fr.

BORDONI. ***Discours*** sur divers sujets de la mo[…] Chrétienne, 12 vol. in 12 . . . fr. 2[…]
6 vol. ont paru.

MEHLER, ***Catechisme pratique***, ou Doct[…] chrétienne en exemples. Courtes explications, tex[…] paraboles et comparaisons d'après le Catechisme […] R. P. de Harbe, par Louis Mehler, traduite de la q[…]trième édition Allemande, par L. Schoofs, Pr[…] 3 vol. in 8° . . . . fr.

AUG. LAUWERS. ***De la liberté des Sépul[…]tures Chrétiennes***, vol. in 8° . . . fr. 2[…]

Bezoeken bij Jesus Christus in het Allerh[…]ligste Sacrament des Altaars, door den H. Alph. M[…] de Liguori, uit het Italiaansch vertaald, door J. […] Beelen, Professor aan de katholieke Hoogeschool […] Leuven, in 32° . . . . ƒ 0[…]

Levensschets van Anna Maria Taigi[…] Boekdeel in 24° . . . . ƒ 0[…]

J. KRAMERS Jz. ***Algemeene Kunstwoorden[…]tolk***, derde aanmerkelijk vermeerderde druk, in […] Afl. compleet, per Aflevering . . . ƒ 0[…]

J. KRAMERS Jz. ***Nieuw Nederl.-Fransch […] Fransch-Nederl. Woordenboek***, 4 zw[…] deelen . . . . ƒ 18[…]

(Dit Woordenboek is voorzeker het volledigste dat […] heden verschenen is, behoort in elke Bibliotheek te […] en is bijzonder voor aankomende onderwijzers geschikt.)

(663) Door G. B. VAN GOOR, te Gouda, wordt m[…] succes gedebiteerd:

J. G. SCHRIKKER,

METHODOLOGIE OM HET ITALIAANSCH, DU[…]BEL- OF KOOPMANS-BOEKHOUDEN

binnen weinig tijds alleen door zich zelven, naar den aard […] de volmaaktheid uit te voeren; waardoor een iegelijk, hoe […] onervaren, zich van deze WETENSCHAP, zonder ee[…] ander onderrigt, op eene gemakkelijke en aangename […] kan verzekeren; alles in korte SCHETSEN duidelijk en […]vattelijk voorgesteld, met een beknopt overzigt betrekkelijk het houden van KOOPMANSBOEKEN, volgens het Wetboek van KOOPHANDEL. Tweede verbeterde Druk. ƒ 1.70.

VOLLEDIGE HANDLEIDING

TOT HET

BOEKHOUDEN VOOR DEN KLEINHANDELAAR […] WINKELIER. Prijs ƒ 1.25.

Bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN verschijnt binnen kort:

DE VOLKS-ALMANAK

VOOR

NEDERL. KATHOLIEKEN.

in het jaar O. H.

1863,

VERZAMELD DOOR

JOS. ALB. ALBERDINGK THIJM,

of eq. s. gr. m.

Inhoud: Kalender, door J. J. VAN DER HORST, P[…] Het Kerkwijdings-, Kermis- en Kermisfeest, do[or] J. WATERREUS. De Pausen en de laatste Hohenstaufen (III), door Dr W. J. F. NUYENS. De troostende Enge[l] Legende, door J. C. A. TH. De Legende der Heilig[e] Itisberga, door J. C. A. HEZENMANS. Anna van Doe[…]verijn, door L. W. SCHUERMANS, Pr. Een blik op d[e] Nederlandsche Omwenteling der XVIe Eeuw, door D[r] J. W. F. NUYENS. Levensbeschrijving van den Bouwmeester van het Amsterdamsche Stadhuis, door PAUWELS FORCESTIER (*met Portret*). Voorts: bijdragen in dicht[…]maat van de Heeren ANTS. L. DE ROP, DE BAST[…] J. C. A. TH., TH BEGUIN, J. A. A. TH., WIL[…] J. N. H. V. D. BERGH, R., S., REINOUD, E. W., P. […] G. N. TEN BRINK *O. P.*, J. M. DAUTZENBERG, G. […]ZELLE, Pr., H. K., E. V. DOORN, K. D. GELDER en eene reeks geestige anekdoten.

☞ H. H. Boekhandelaren die denzelven voor rekening of in kommissie verlangen, gelieve het getal op te geven.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.